

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Téma diplomové práce : Náklady řízení a aktuální trendy v rozhodování o nich

Autor diplomové práce : Pavel Sláma

Vedoucí diplomové práce : JUDr. Radek Spurný

Oponent diplomové práce : JUDr. Miloslav Ungr

Náklady řízení tvoří významnou součást každého rozhodnutí, jímž se řízení končí. Proto nelze jejich význam podceňovat. Jakékoliv pochybení při rozhodování o nich se dotýká nebo může dotýkat subjektivních práv některého z účastníků řízení. V úvodu diplomové práce její autor mj. uvedl, že problematika nákladů řízení je poměrně složitá a rozsáhlá. S tím lze souhlasit. Dokonce je možno konstatovat, že v některých případech, i když jde spíše o výjimku, je rozhodování o nákladech řízení komplikovanější než rozhodnutí ve věci samé.

K systematice práce nemám připomínky. Diplomant vysvětlil, proč se již nezabýval problematikou nákladů vykonávacího a exekučního řízení a totéž nepochybně platí i o nákladech řízení vedeného podle části páté občanského soudního řádu (dále jen o.s.ř.).

Diplomová práce má kromě úvodu a závěru pět kapitol, z nichž se ještě první až čtvrtá dělí na podkapitoly. Tyto čtyři kapitoly odpovídají členění části třetí, hlavy třetí o.s.ř..

Celkově hodnotím předloženou práci jako velice pěknou. Je zřejmé, že diplomant řešené problematice rozumí, což je nepochybně dáno nejenom výkonem jeho činnosti u soudu ve funkci vyššího soudního úředníka, jak se o tom sám zmínil, ale i tím, že ke zvolenému tématu nastudoval značné množství literatury i judikatury včetně nálezů Ústavního soudu ČR. Diplomová práce však není pouhý kompilát známých odborných materiálů, ale ucelené dílo obsahující i určité kritické postřehy k některým publikovaným

stanoviskům, včetně případných námětů na úpravu de lege ferenda. Navíc je vše zpracováno velice kultivovaným způsobem, což by se sice mohlo od studenta v závěrečné fázi studia na vysoké škole očekávat, ale vždy tomu tak není.

K jednotlivým částem diplomové práce:

Významný autorův postřeh se na str. 20 týká úpravy zaokrouhlování základu procentního poplatku, obsahu důvodové zprávy k provedené změně a úsměvný závěr, zda odpovědní lidé vůbec důvodové zprávy čtou. Obdobný závěr by však bylo možno někdy učinit i ve vztahu k některým zákonným ustanovením, což je ve srovnání s důvodovou zprávou mnohem závažnější.

V podkapitole 1.3.3.1 diplomant přiléhavě rozebírá problematiku osvobození od soudních poplatků. Na str. 23 se pak zabývá úpravou vyplývající z § 138 o.s.ř. umožňující rozhodnout o osvobození od soudních poplatků v průběhu řízení. Pro obhajobu si může připravit zamyšlení nad vhodností postupu při rozhodování o nepřiznání osvobození od soudních poplatků se zřetelem k tomu, že ze strany žadatele jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování či bránění práva. Jde totiž o případnou námitku podjatosti, pokud nepříznivé stanovisko týkající se věci samé má být vyjádřeno předem v souvislosti s posuzováním zákonných podmínek pro přiznání osvobození od soudních poplatků.

Souhlasím se stanoviskem diplomanta prezentovaným na str. 32 ohledně placení a dle výsledku sporu i hrazení daně z přidané hodnoty a nikoliv s názorem publikovaným v Komentáři obč. soudního řádu autorů Bílého, Svobody, Smolíka, Levého a kol.. Činím tak s výhradou, že vycházím z údajů autora v jeho práci uvedeným a nekontroloval jsem znění příslušné pasáže v citovaném Komentáři.

Na str. 42 pod marginální rubrikou „Úspěch ve věci při změně žaloby“ se diplomant zabývá řešením náhrady nákladů řízení za situace, kdy žalobce navrhuje změnu žaloby v důsledku omezení svého žalobního požadavku, aniž by takový procesní úkon označil jako částečné zpětvzetí žaloby. Na rozdíl od stanoviska autora Luboše Chalupy uveřejněného v Bulletinu advokacie č. 6/2008 vychází diplomant z toho, že každé podání je třeba hodnotit podle obsahu a nikoliv podle toho, jak je označeno. Dovozuje proto, že i při takto označeném procesním úkonu půjde o částečné zpětvzetí žaloby. I v tomto případě považuji stanovisko diplomanta mající oporu v § 41 odst. 2 o.s.ř. za správné

Naproti tomu si na rozdíl od autora diplomové práce nemyslím, že by měl zákon přesně vymezit hranici (např. procentní sazbou) nepatrného neúspěchu nebo nepatrného úspěchu ve věci (str. 43). Jde o úpravu vyplývající z § 142 odst. 3 o.s.ř.. Nevidím důvod, proč by právě v tomto směru měla být zákonná úprava kazuističtější. Soudu je třeba s důvěrou přiznat určitou míru volnosti při rozhodování a posuzování takové otázky.

Na téže stránce použil diplomant výraz „jednonásobek“, což matematicky představuje výchozí číslo. Ve skutečnosti měl však na mysli dvojnásobek. Proto je třeba vždy dbát na určitou přesnost ve vyjadřování.

Na str. 45 a 46 autor řeší náhradu nákladů řízení při jeho zastavení, a to především s vazbou na předcházející zpětvzetí žaloby. Tato problematika je však komplikovanější, protože k zastavení řízení může dojít i z mnoha jiných důvodů.

Souhlasím s argumentací diplomanta na str. 51 a násl. vztahující se k výkladu § 142a o.s.ř. upravujícího předžalobní výzvu v řízení o splnění povinnosti s případným dopadem na náhradu nákladů řízení. Pozitivně oceňuji i jeho kritické hodnocení rozhodnutí Vrchního soudu v Praze z 12.3.2013, sp. zn. 3 Co 52/2012 v části týkající se nákladů řízení. Stejně tak sdílím jeho argumenty při hodnocení rozhodnutí Krajského soudu v Plzni z 31.5.2013, sp. zn. 14 Co 264/2013 (v obou případech z údajů diplomantem uvedených, tato rozhodnutí jsem neměl k dispozici).

Diplomová práce je i po formální stránce v pořádku. Má více než předepsaný rozsah, obsahuje cizojazyčné resumé a splňuje všechny předpoklady stanovené vyhláškou děkana z 3.9.2013, č. 34 D/3013. Elektronickou kontrolou původnosti textu za použití antiplagiátorského programu THESES.CZ nebyly zjištěny žádné nedostatky. Shoda předloženého díla s jinými prameny je vyjádřena nula procenty.

Již jsem se pochvalně vyjádřil ke kvalitě a odborné úrovni práce, která obsahuje minimum tiskových chyb či chyb vzniklých spíše nedopatřením. Jen namátkou lze uvést str. 10, patnáctý řádek shora, kde se 2 X opakuje slovo „možné“, str. 17, ve čtvrtém řádku shora chybí slovo „může“, na str. 22 ve třetím řádku od spodu chybí slovo „poplatků“ a pod. S ohledem na kvalitu práce je škoda, že se v ní objevily dvě chyby v psaní „i“ nebo „y“, a to na str. 35v první větě druhého odstavce podkapitoly 2.1 a na str. 51 v desátém řádku od shora.

Z á v ě r: Diplomovou práci autora **Pavla Slámy doporučuji** k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako výbornou. Některé otázky pro obhajobu jsou zřejmé již z tohoto posudku. Nelze však vyloučit i další, které z jeho obsahu nevyplývají.

V Plzni 28. Dubna 2014

JUDr. Miloslav Ungr